

SAGA

Alf Gabrielsen forteller fra ting han husker fra krigsårene 1940-45

Elin Bartholsen spør Alf: Hvordan var det med Saga under krigen?

Alf forteller:

Det største problemet var maten. Det var jo rasjonering og når det kom varer til Nordfold fikk de vite det på en eller annen måte, men problemet var at når de endelig kom seg til Nordfold, etter å ha rodd for livet, var det ikke noe igjen av varene til dem. Dette gjentok seg mange ganger.

TYSKERNE kom også til Saga for å undersøke om de hadde gevær eller radio. NOEN hadde tipset fienden om at det var radio med Saga. Tyskerne kom roende innover for å komme mest mulig overraskende på dem for å undersøke husene på leting etter både radio og gevær.

Radioen, en Telefunken T-nor, var gjemt på søppeldungen rett utenfor huset i en kasse med lokk. Oppå kassen la de matavfall, så den var godt kamuflert. Det var naboer fra Alvenes og Nøtnes som kom til dem for å lytte på nyhetene fra London, men de fikk aldri vite hvor radioen var gjemt.

Geværene var gjemt oppe på kvisten. Der var også antennen til radioen. De to tyskerne undersøkte og leitet over alt. Den ene sto i stigen opp til kvisten, men det han skulle lyse med var ikke i orden, og slik unngikk de å bli avslørt mht gevær og antenne. HVEM som hadde tipset tyskerne fikk de aldri vite.

BOMBEN

En dag kom det en robaåt ut fra Belkjosen / Lommeren med kurs for Saga og Nordfold. Det var tre personer ombord i båten. Da de var kommet til Ytre Andersnes, kom det to tyske fly fra nord med kurs for Bodø. De fløy ganske høyt. Det var i slutten av mai eller i begynnelsen av juni. På gården Luneng med Saga (Arne Gabrielsen) arbeidet ungdommen sammen med sin far i potetåkeren og ble vitne til hendelsen. Flyene oppdager båten og det ene flyet tar kurs mot båten og slipper en bombe tett att med båten. De som var i båten rodde for livet for å komme seg i land. De gjemte seg oppe i skogen i mange timer før de gikk til båten. Flyet kom ikke tilbake, men det fløt fisk i mengdevis opp på sjøen.

Vinteren 1945

JØRGEN og ALF var blant dem som ville flyket til Sverige. Til Saga kom fire personer, to menn fra Måløy og to kvinner fra Finnmark som var evakuert her i området. Evald Gabrielsen skyssset dem til Hopen. Alf ble med mest fordi det var så lite mat.

De gikk på ski fra Hopen til Hopvannet og overnatta der hos en familie. Anna i Markvannet skulle løse dem over riksveien. Den var overvåket og de patruljerte hele tiden fordi de visste det foregikk losing av mennesker som av en eller annen grunn ville ut av landet. Men Anna fikk nu dem over riksveien og de tok farvel. Det var da de virkelige problemene oppsto. De skulle treffe flere losere underveis på ulike steder eller gammer, men de møtte ingen. Det ble fortalt i ettertid at de var rømt til Sverige. Dermed måtte de klare å finne veien på egen hånd, og det var ikke bare enkelt. Etter ca 60 timers slit, trodde de at de var kommet fram, men de hadde ingen krefter til å vite hva de skulle gjøre, utslitt som de var. I ettertid viser det seg at det bare var noen hundre meter til grensen mot Sverige.

Jørgen og Alf går ned mot sjøen. Det er midt på natta og Jørgen banker på et vindu. Det skulle vise seg å være vaktbua til tyskerne inne i Hellembotten. Men både Jørgen og Alf blir tatt inn i hus for å tine dem opp. De var jo nokså forkommen og forfrossen. De ble værende der noen dager før de

ble sendt til Drag i forhør. Etterpå ble det nytt forhør og arrest i Narvik. Der satt de i fyllearresten i tre måneder. Meningen var at de da skulle sendes til Falstad i Trondheim. Men før de ble sendt dit måtte de til avlusing. Der fikk Alf difteri og ble innlagt på lasarettet. Jørgen ble heller ikke sendt til Falstad.

Elin B.